

3	Planering och uppföljning.....	3
3.1	Verksamhetsplanering och verksamhetsuppdrag	3
3.2	Budgetunderlag.....	3
3.3	Budgetprocess.....	3
3.3.1	Budgetsamordnare.....	3
3.3.2	Fördelning av statsanslagsmedel	4
3.3.3	Resursfördelningssystem	5
	Resultatbudget.....	8
	Investeringsbudget	9
3.3	Uppföljning och utvärdering	9
	Löpande uppföljning.....	9
	Årsredovisning.....	10
	Årsalmanacka och ekonomifakta	10
	Bilaga 1 Modell för fördelning av grundutbildningsanslag.....	12
	Bilaga 2 Teknisk beskrivning av 23%-modellen	14
	Bilaga 3 Teknisk beskrivning av 3%-modellen	16
	Bilaga 4 Ekonomiska 'spelregler'	17
	Bilaga 5 Hanteringsregler för investeringar och lokalprojekt.....	20

3 PLANERING OCH UPPFÖLJNING

När en verksamhet planeras och budgeteras är avsikten att de verksamhetsansvariga skall ta ställning till den kommande verksamhetens inriktning och omfattning samt vilka resurser som ställs till förfogande för att de verksamhetsmål som ställts upp skall kunna uppnås.

Den budget som sedan fastställs utgör då en sammanställning över de ekonomiska konsekvenserna av de beslut som fattats om den kommande verksamheten. Redovisningens bild av den verksamhet som faktiskt genomförs, kan sedan löpande följas upp och analyseras i förhållande till vad som planerats för året.

3.1 Verksamhetsplanering och verksamhetsuppdrag

Verksamhetsplanering omfattar alla verksamhetsområden och verksamhetsnivåer inom universitetet. I *verksamhetsplanen* fastläggs mera långsiktiga målinriktningar och ambitioner. Universitetsstyrelsen fastställde i juni 2003 - Verksamhetsplan 2004-2006. En ny plan för perioden 2007-2009 är under utarbetande. Denna beräknas bli fastställd under våren 2006. I verksamhetsplanen anges övergripande mål för universitetet och uppdrag till rektor för dessas genomförande.

Varje budgetår fastställer styrelsen därutöver ett uppdrag till rektor och ett verksamhetsuppdrag till varje fakultetsnämnd/motsvarande. I verksamhetsuppdraget anges mål och uppdrag för olika insatsområden.

En omfattande del av universitetets mål och uppdrag fastställs årligen av regeringen och riksdagen och anvisas i det årliga regleringsbrevet. Dessa mål och uppdrag följs löpande upp av regeringskansliet genom årsredovisningen och budgetunderlaget.

3.2 Budgetunderlag

Universitetet skall senast den 1 mars varje år lämna ett budgetunderlag till regeringen. Budgetunderlaget skall innehålla universitetets förslag till prioriteringar och finansiering av verksamheten för de närmast kommande tre budgetåren (t ex 2006-2008). Budgetunderlaget redovisar verksamheten uppdelad på verksamhetsgrenarna *Grundutbildning* resp. *Forskning och forskarutbildning*. I budgetunderlaget redovisas även universitetets övergripande lokalplanering samt behov av låneutrymme för investeringar under de kommande budgetåren.

3.3 Budgetprocess

3.3.1 Budgetsamordnare

I det pågående NEKST-projektet (NEKST=Nytt EKonomiSTöd) har alla ekonomiadministrativa arbetsuppgifter inom universitetet kartlagts. I projektet har föreslagits en rad förändringar som både rör nya stödsystem

och förändrande arbetsprocesser i det ekonomiadministrativa arbetet. Delar av dessa förändringar kommer att genomföras under 2006 medan andra kommer först under 2007.

För att uppnå en ökad stabilitet och en förbättrad kommunikation i budgetarbetet (och även i den löpande ekonomiska uppföljningen och bokslutsarbetet) skall rollen som *budgetsamordnare* finnas vid alla enheter som motsvarar "institution". Budgetsamordnare skall även finnas på fakultetsnivån och på den universitetsgemensamma nivån. Budgetsamordnaren skall skapa rutiner för budgetarbetet, samordna och driva budgetprocessen. Ansvara för uppföljnings- och prognosarbete samt ta fram beslutsunderlag till ledningen. Utbildning för budgetsamordnare kommer att anordnas av ekonomiavdelningen. Ytterligare förändringar och förtydliganden av budgetprocessen kommer under 2006.

3.3.2 Fördelning av statsanslagsmedel

I det styrsystem som staten tillämpar gentemot universitet och högskolor tilldelas varje lärosäte årligen ett uppdrag från Utbildnings- och kulturdepartementet. Uppdraget redovisas relativt detaljerat i regleringsbrevet, vilket i princip är departementets tillämpningsföreskrifter över de beslut riksdagen fattat rörande budgetpropositionen. I regleringsbrevet anges bl a mål och riktlinjer för den verksamhet för vilken staten lämnar ersättning samt vilka resurser som tillförs respektive lärosäte för att genomföra verksamheten. Göteborgs universitet tillförs ekonomiska resurser huvudsakligen i följande tre anslag:

a) *Anslag för grundutbildning*

Grundutbildningsanslaget är prestationsrelaterat d v s anslaget storlek bestäms av det antal prestationer (helårsstudenter och helårsprestationer) som "produceras" under verksamhetsåret. Anslaget storlek är uppåt begränsat av ett takbelopp, vilket är den högsta årliga ersättning som universitetet kan erhålla oavsett antalet prestationer. I årsredovisningen redovisar universitetet sin "produktion" och om takbeloppet ej nås skall medel återföras till staten om underskottet överstiger 10 procent av takbeloppet. Har takbeloppet överskridits får överproduktion av helårsprestationer föras vidare till nästkommande budgetår.

b) *Anslag för forskning och forskarutbildning*

Anslaget för forskning och forskarutbildning är för närvarande inte prestationsrelaterat. Anslaget styrs bland annat utifrån de mål och ambitioner som fastläggs i beslut om den forskningspolitiska propositionen. Nu gällande proposition omfattar perioden 2005-2008.

c) *LUA- och TUA-anslag*

LUA-anslag = läkarutbildningsavtalet, TUA-anslag = tandläkarutbildningsavtalet. Dessa avtal reglerar statens ersättning till kommun och landsting för de kliniska delarna inom angivna utbildningar. Anslaget överförs i sin helhet

till kommun och landsting, men universitetet är redovisningsskyldigt för användningen av anslaget.

Lokal styrning

Universitetet har valt att tillämpa en intern mål- och resultatstyrning liknande den som statsmakterna tillämpar gentemot universitetet. I den interna modellen tilldelas fakultetsnämnderna årliga uppdrag med angivande av mål och riktlinjer för verksamheten. De anslagsmedel (ej LUA- och TUA-medel) som universitetet disponerar fördelas till nämnderna genom följande fördelningsmodeller:

- a) prestationsrelaterad modell för grundutbildningsverksamhet
- b) anslagsfördelning för forskning och forskarutbildning
- c) ”23%-modellen” kopplad till lokalkostnader
- d) ”3%-modellen” kopplad till investeringskostnader

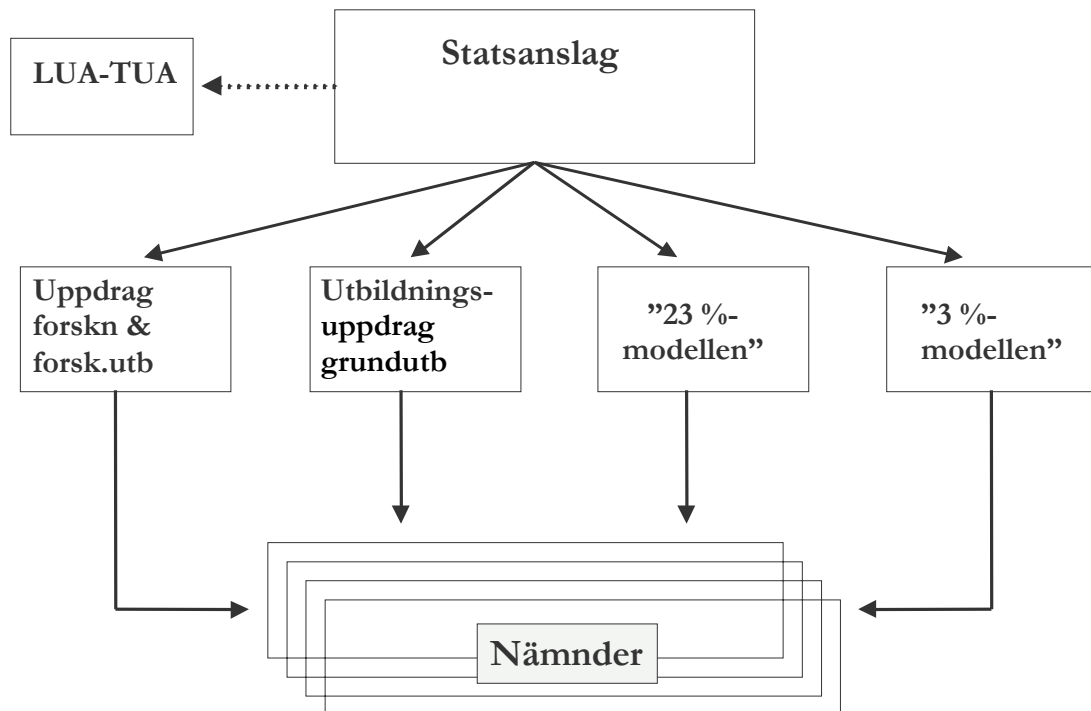
Modellerna fördelar medlen till nämnderna i enlighet med innehållet i, och omfattningen av, de uppdrag som tilldelas nämnderna och utgör tekniska instrument för att söka styra nämndernas verksamhet mot de mål och riktlinjer som anges i uppdragen. Det åligger nämnderna att under eget ansvar besluta hur medlen skall användas och fördelas inom nämndens verksamhetsområde. Den enda restriktion som för närvarande föreligger för medlens användning är att medel för forskning och forskarutbildning å ena sidan och medel för grundutbildning å andra sidan skall särredovisas i den ekonomiska redovisningen.

3.3.3 Resursfördelningssystem

Dispositionsplan

Varje år fastställer styrelsen, som komplement till verksamhetsplanen, en dispositionsplan för statsanslagen. I planen fördelas de anslagsmedel som universitetet erhåller från statsmakterna till de fyra fördelningsmodellerna för att sedan genom modellerna fördelas vidare till fakultetsnämnderna. Vid fördelningen av medel till de olika modellerna i dispositionsplanen görs avvägningar där resursbehovet för olika verksamheter vägs mot varandra inom ramen för den övergripande verksamhetsplaneringen och den långsiktiga ekonomiska planeringen.

Principiell framställning över dispositionsplanen ges i schemat nedan.

Fördelningsmodeller

a) Modell för att fördela grundutbildningsanslaget

Basen för fördelning av anslaget är att nämnderna årligen av styrelsen tilldelas ett utbildningsuppdrag i vilket visst verksamhetsmål anges. Styrelsen ersätter nämnderna för utförda prestationer i form av helårsstudenter och helårsprestationer inom ramen för ett för varje nämnd beräknat takbelopp. Modellen kan ses som en lokal variant av den modell som statsmakterna tillämpar gentemot universitetet. Detta innebär bl a att eventuell "över- eller underproduktion" svarande mot högst 5 procent av tilldelat takbelopp får föras mellan budgetåren.

Teknisk beskrivning av modellen ges i bilaga 1.

b) Modell för att fördela fakultetsanslaget

De medel som avsätts i dispositionsplanen fördelas mellan fakultetsnämnderna i samma proportioner som de fakultetsvisa anslagsposter som angavs i tidigare regleringsbrev (t o m bå 1998). Dessa anslagsposter har nämligen sin grund i den äldre lärarkrafttilldelningen som i sin tur i huvudsak baserades på en viss verksamhetsomslutning inom respektive fakultet. Då respektive nämnds verksamhetsomslutning skall återspeglas i

fördelningen av medel är det naturligt att utgå från regleringsbrevet så länge inte lokala beslut tas rörande omfördelningar mellan fakultetsnämnderna.

Viss lokal omfördelning har de facto genomförts genom att medel avsatts till forskning och forskarutbildning vid Konstnärliga fakultetsnämnden, IT-universitetets fakultetsnämnd, vårdvetenskaplig forskning inom Sahlgrenska akademien samt vid lärarutbildningsanknuten forskning och forskarutbildning.

(Omfördelning får ske med högst 3 % av de belopp som anges för respektive vetenskapsområde i nuvarande anslagsindelning).

c) 23 % -modellen

Styrelsen hyr erforderliga lokaler av externa hyresvärdar och hyr sedan ut dem i andra hand till fakultetsnämnderna som sedan bär det fulla ansvaret för att bestrida sina lokalkostnader. (Det bör härvid observeras att nämnderna, åtminstone teoretiskt sett, kan disponera två slags lokaler. Dels lokaler "hyrda" av styrelsen, dels lokaler som "förhyrts på egen hand". I 23%-modellen tas ej hänsyn till det senare slaget av lokaler.) I modellen fördelas ca 23 % av de samlade statsanslagen (exkl. LUA- och TUA-medel) till nämnderna under beaktande av följande riktlinjer.

- Vid fördelning av medel skall kostnaden för de lokaler som respektive nämnd tilldelats av styrelsen användas som grundläggande fördelningsparameter.
- Modellen skall ge incitament till reduktion av universitetets totala lokalkostnader.
- Hänsyn skall tas till att nämnderna utöver statsanslagsmedel disponerar medel för externa bidrag och uppdrag vilka även skall täcka lokalkostnaderna.
- Modellen får ej ge negativt incitament till ökad allokering av externa medel.

Teknisk beskrivning av modellen ges i bilaga 2.

d) 3 % -modellen

Fr.o.m. bå 1994/95 tillämpas Kapitalförsörjningsförordningen vid universitet och högskolor. Detta innebär att investeringar i anläggningstillgångar skall lånefinansieras varvid såväl avskrivnings- som räntekostnader belastar myndigheterna. Styrelsen har därvid valt att avsätta en del av anslagsmedlen till en modell genom vilken nämnderna tillförs extra anslag beräknat utifrån nämndens investeringskostnader.

Vid fördelning av medel tas endast hänsyn till ränte- och avskrivningskostnader knutna till anslagsfinansierad verksamhet för lån som upptagits t o m 2001-12-31. För investeringar efter detta datum har fakultetsnämnder/motsvarande att inrymma nytillkomna ränte- och avskrivnings-

kostnader inom tilldelat grundutbildningsanslag och anslag till forskning och forskarutbildning.

Teknisk beskrivning av modellen ges i bilaga 3.

Resultatbudget

Budgeten är ett uttryck för styrning. Styrelsen måste också göra en uppföljning av den totala verksamheten inom universitetet. För att kunna göra effektiv, snabb och korrekt uppföljning fordras att budget för såväl intäkter som kostnader görs.

En intäkts- och kostnadsbudget (resultatbudget) skall således fastställas. Detta gör det möjligt, inte bara för resp. institution och fakultet, utan även för styrelsen att följa upp den pågående verksamheten i ekonomiska termer.

Universitetsstyrelsen fastställer budgetförutsättningarna och resursfördelningen till resp. fakultetsnämnd. Budgetförutsättningarna består utav:

- Fördelning av grundutbildningsuppdrag och resurser för ändamålet
- Fördelning av anslag till forskning och forskarutbildning
- Fördelning av det s.k. ”23 % -anslaget”
- Fördelning av det s.k. ”3 % -anslaget”

Anslagsfördelningsmodellerna beskrivs ytterligare i bilagorna 1-3.

- Fördelning av kostnader för universitetsgemensamma verksamheter och fördelning av kostnader för universitetsledning och gemensam förvaltning
- Fördelning av kostnader för universitetsbiblioteket
- Total investeringsram för kommande budgetår

Respektive fakultetsnämnd fördelar sina medel vidare och med dessa budgetförutsättningar, i olika grad och med olika lokala fördelningsgrunder, till sina institutioner.

Utöver de fördelade anslagsintäkterna skall i budgeten beräknas och bedömas de intäkter som kommer från bidrags-, uppdrags- och försäljningsverksamheter samt de universitetsinterna intäkter som kan påräknas för budgetåret.

I samband med att budgeten upprättas är det viktigt att ha kännedom om tidigare års bidragsförskott och balanserade över- och underskott eftersom detta har en flerårig inverkan på ekonomin. Det kan gälla både resultatmässigt utrymme att förbruka och kommande kostnader som hänför sig till tidigare års ingångna åtaganden.

Verksamhetens kostnader för personal, lokaler och övriga driftkostnader samt kostnader för avskrivningar och räntor skall beräknas och bedömas.

Här kan bli den ekonomiska redovisningen från föregående och innevarande räkenskapsår utgöra underlag.

Från och med budgetarbetet inför budgetåret 2003 har alla enheter inom universitetet tillgång till ett nytt budgeterings- och uppföljningsverktyg som heter *Perspektiv*. Till detta IT-stöd finns en användarmanual, se Budgethandboken som finns publicerad på www.ea.adm.gu.se.

Inom NEKST-projektet har föreslagits att *Perspektiv* skall ersättas med ett nytt budgeterings- och uppföljningsverktyg. Arbete med att ta fram en kravspecifikation pågår och ett nytt system kan beräknas finnas runt årsskiftet 2006/2007.

Investeringsbudget

Regeringen styr universitetets årliga investeringsutrymme genom de låneramar som anges i regleringsbrevet för respektive budgetår.

Utifrån den totala ram som universitetsstyrelsen fastställt för investeringar sker en fördelning av investeringsramar på fakultetsnämnderna och övrig verksamhet.

Investeringar i anläggningstillgångar har betydelse för resursanvändningen inom universitetet. Ett investeringsbeslut påverkar den löpande ekonomin under åtminstone 3-10 år genom de kapitalkostnader (avskrivningar/amorteringar och räntor på lånen) som blir följden av beslutet.

Lokalplanen, som bli innefattar investeringar i egna eller andras fastigheter, har stor betydelse för investeringsplaneringen. Universitetsstyrelsen beslutade 2005-02-17 om lokalplanen för perioden 2005-2009. Lokalplanen skall årligen omprövas.

Investeringar i egna eller andras fastigheter samordnas och hanteras hos Fastighetsavdelningen, i samråd och samverkan med berörda fakultetsnämnder/motsvarande.

Nyinvesteringar och reinvesteringar av lånefinansierad utrustning och inredning hanteras inom nämndernas investeringsramar.

I bilaga 5 redovisas gällande ”Hanteringsregler för investeringar och lokalprojekt.

3.3 Uppföljning och utvärdering

Löpande uppföljning

I enlighet med universitetsstyrelsens beslut om ”ekonomiska spelregler” skall fakultetsnämnder/motsvarande minst efter varje kvartal följa upp det ekonomiska utfallet och utifrån detta utfall göra en prognosbedömning för hela det innevarande budgetåret.

Inför varje kvartalsuppföljning utsänds anvisningar och underlag till nämnderna. Se kapitel 6 Bokslut, bilaga 7 och 8.

Uppföljningen vid halvårsskiftet (delårsrapport per 30/6) och vid årsskiftet (årsredovisning per 31/12) är reglerat i Förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag.

Årsredovisning

Efter budgetårets slut görs en omfattande uppföljning och utvärdering av de mål och resultatkrav som ställts på universitetet. Avrapporteringen görs i den årsredovisning som inges till regeringen. I årsredovisningen ingår relativt omfattande återrapporteringskrav som formulerats och fastställts av regeringen i Regleringsbrevet för budgetåret. Under löpande budgetår tillkommer dessutom ofta nya återrapporteringskrav genom särskilda regeringsbeslut. Jämförelser skall även göras med tidigare år och avvikelser skall analyseras och kommenteras. Universitetets samlade verksamheter jämte samtliga intäkter och kostnader samt ekonomiska resultat skall redovisas. Den finansiella redovisningen görs genom *resultat- och balansräkning, anslagsredovisning* och i *finansieringsanalysen*. Se vidare kapitel 6 Bokslut.

Årsalmanacka och ekonomifakta

Det årliga ekonomiadministrativa arbetet finns redovisat i en *Årsalmanacka*. Dessutom redovisas i *Ekonomifakta* uppgifter om gällande förvaltnings- och lokalavgifter samt gällande löneomkostnadspåslag mm.

De aktuella versionerna kan hämtas via www.ea.adm.gu.se.

Bilagor till kap. Planering och uppföljning

Teknisk beskrivning av modell för fördelning av grundutbildningsanslag

Steg 1

För varje fakultetsnämnd fastställs, i dialog mellan nämnden och rektors-ämbetet/styrelsen, ett utbildningsuppdrag uttryckt i ett totalt antal helårsstudenter, HST. I underliggande ”arbetsmaterial” återfinns det totala antalet HST fördelade på de utbildningsområden som enligt rektors-ämbetets/styrelsens modell ligger inom nämndens verksamhetsområde. (Vill nämnden bedriva verksamhet även inom andra områden står detta nämnden fritt men ersättning för utförda prestationer beräknas inte för sådan verksamhet.). Indelningen i utbildningsområden överensstämmer med departementets indelning med tillägg av tre ”lokalt inrättade områden”.

Steg 2

Från LADOK inhämtas underlag för att fastställa nämndens genomsnittliga prestationsgrad under senaste, rullande, treårsperiod. Åtgärder för att öka prestationsgraden, t ex genom särskilda pedagogiska insatser, kan således leda till ett ökat takbelopp. I modellen beaktas endast prestationsgraden inom ”ordinarie” utbildningsutbud och detta genererar ett något högre takbelopp än om den genomsnittliga prestationsgraden för hela nämndens kursutbud beräknas. Det högre takbeloppet kopplas sedan till en mera fördelaktig avräkning av helårsprestationer inom kursutbud med alternativa studieformer som sommarkurser, distanskurser och decentraliserad utbildning, allt i avsikt att söka stimulera nämnderna att vidmakthålla, eller öka, befintligt utbud av kurser i alternativa distributionsformer.

Steg 3

Utgående från antalet HST enligt steg 1 och prestationsgraderna från steg 2 beräknas ett korresponderande antal helårsprestationer, HPR, inom vart och ett av de utbildningsområden som ligger inom nämndens utbildningsuppdrag.

Genom steg 3 erhålls för varje nämnd en ”teoretisk” bild av nämndens utbildningsuppdrag för det kommande verksamhetsåret med ett antal HST och HPR inom vart och ett av de utbildningsområden som ingår i nämndens uppdrag. I praktiken kommer nämndens ”produktion” självfallet inte att helt överensstämma med den genererade teoretiska bilden, men större avvikelser förekommer normalt ej.

Steg 4

Utgående från den teoretiska bild som genererats under steg 3 ovan med ett antal HST och HPR inom varje utbildningsområde som ingår i nämndens utbildningsuppdrag beräknas ett preliminärt takbelopp, dvs det högsta

sammanlagda ersättningsbelopp som under året kan utgå till varje nämnd. Takbeloppet erhålles genom att antalet HST och HPR inom varje utbildningsområde multipliceras med ersättningsbeloppet för HST respektive HPR inom det aktuella området och produkterna adderas till ett "subtak" för just detta område. Så görs för varje område inom nämndens utbildningsuppdrag varefter en summation av alla subtak görs till ett totalbelopp = nämndens takbelopp. Vid beräkningarna utgås i princip från de ersättningsbelopp, prislappar, som departementet tillämpade hösten 1996. Anledningen till att departementets prislappar från hösten 1996 används är att detta är sista gången som den s.k. hyreslappen kan särskiljas inom ersättningen för helårsstudenter. (Vid beräkningen av nämndernas takbelopp används ersättning för helårsstudenter exklusive hyreslappen. Hyror mm beaktas i "23 % -modellen".) Det absoluta värdet av ersättningsbeloppen varierar från år till år beroende på hur mycket anslagsmedel som i dispositionsplanen avsatts till fördelningsmodellen. Departementets prislappar från 1996 används således endast som relativa fördelningsparametrar.

Steg 5

Nämnderna erhåller varje månad ett ekonomiskt förskott svarande mot en tolfedel av sitt takbelopp. Efter genomlöst budgetår beräknas värdet av nämndernas verkliga produktion och jämförs med takbeloppet. I beräkningen efter varje budgetår används en speciell teknik där genomsnittliga, viktade, nämndspecifika ersättningsbelopp "nämndprislappar" utnyttjas. Vidare görs en mera förmånlig avräkning inom utbildning med alternativa studieformer som sommarkurser, distansutbildning och decentraliserad utbildning.

Allmän kommentar till modellen. Ett och samma utbildningsområde förekommer frekvent i flera av nämndernas utbildningsuppdrag. Den ovan angivna metoden innebär att för en och samma prestation ges samma ersättning oavsett inom vilken fakultet som prestationen utförs. Prestationens "värde" beror således inte på vid vilken fakultet den utförs utan endast inom vilket utbildningsområde den utförs/tillhör.

Teknisk beskrivning av 23 % -modellen

Steg 1

Ur anslagen för grundutbildning och för forskning och forskarutbildning avsätts årligen en del av anslagen till fördelning via modellen. Hur mycket som avsätts till modellen beslutas i den av styrelsen årligen fastställda dispositionsplanen. Avsättningarna till modellen har under senare år ej kunnat ökas i motsvarande grad som lokalkostnaderna har ökat. Detta har lett till att den genomsnittliga täckningen av lokalkostnaderna som nämnderna erhållit genom modellen minskat från ca 87% budgetåret 1997 till ca 78% bå 2006. (Med genomsnittlig täckning menas den sammanlagda tilldelningen dividerad med nämndernas sammanlagda lokalkostnader). Hur täckningsgraden kommer att utvecklas beror dels på anslagsutvecklingen, dels på lokalkostnadsutvecklingen.

Steg 2

Från den ”pott” som genereras enligt steg 1 avsätts medel för att täcka vissa lokalkostnader för några universitetsgemensamma lokaler och verksamheter, samt till en ”utjämningspott”, se vidare steg 4 nedan.

Steg 3

Den del av ”potten” som resterar efter avsättningen i steg 2 fördelas till fakultetsnämnderna i modellen.

I modellen fördelas medlen till respektive nämnd i proportion till dess fördelningsparameter. En nämnds fördelningsparameter definieras som nämndens lokalkostnad minskad med 10% av nämndens omslutning av externa medel enligt bokslutet bå 1994/95. I lokalkostnaderna ingår fr o m bå 2001 även kapitalkostnaderna för investeringar i ”nya” lokalprojekt. (I beräkningarna medtas ej lokalkostnader eller externa intäkter vid de kliniska institutionerna inom Sahlgrenska Akademin verksamhetsområde.). Nämndernas fördelningsparametrar ändras endast genom styrelsebeslut.

Kommentar: En nämnds fördelningsparameter är ett mått på hur stor del av de avsatta medlen som skall tilldelas nämnden. Höga lokalkostnader innebär en hög fördelningsparameter resulterande i hög tilldelning och vice versa. Reduktionen svarande mot 10% av externa medel är ett försök att ”rensa” faktiska lokalkostnader så att vid fördelningen av anslagsmedel hänsyn endast tas till lokalkostnader knutna till anslagsfinansierad verksamhet. Att reduktionen ”låsts” till budgetåret 1994/95 beror på att modellen ej skall minska nämndernas strävan att öka sin externa finansiering.

Tilldelningsparametern ändras endast genom styrelsebeslut. Med styrelsebeslut förstås i detta sammanhang förändringar i hyra som förhandlas fram mellan universitetet och externa hyresvärdar samt

förändringar i den lokalstock som nämnden disponerar. Principen ger starka besparingsincitament för fakultetsnämnderna genom att om egna initiativ leder till minskade lokalkostnader så tillfaller ”vinsten” fullt ut aktuell nämnd.

Exempel:

- 1) En nämnd genomför en förtätning inom tilldelade lokaler och frigör lokalytor. De frigjorda ytorna uthyrs sedan, under förutsättning att kontraktet godkänts av Fastighetsavdelningen, till en extern hyresgäst. Den resulterande hyresintäkten behålles av nämnden samtidigt som tilldelningen via 23 % -modellen ej ändras.
- 2) En nämnd genomför en förtätning inom tilldelade lokaler och frigör lokalytor så att lokaler kan avyttras, dvs. hyreskontrakt med extern hyresvärd kan sägas upp. Tilldelningen ur modellen ändras ej men den interna debiteringen av lokalkostnader minskar varvid transaktionens ”vinst” helt tillfaller nämnden.

Generell kommentar: Fördelningen via 23 % -modellen utgör ej fördelning av lokalmedel i egentlig mening utan endast en fördelning av anslagsmedel där lokalkostnaderna utgör den huvudsakliga fördelningsparametern. De medel som fördelas genom modellen täcker till sitt belopp ej heller den faktiska lokalkostnaden för nämnderna. Hur finansieringen görs avgörs av nämnderna.

Steg 4

(Detta steg tillhör ej den egentliga modellen utan utgör en smärre justering av modellutfallet i syfte att erhålla en utjämning av anslagsbelastningen.)

Efter fördelning av medel enligt steg 3 ovan jämförs utfallet med respektive nämnds verkliga lokalkostnader. De medel som återstår i den avsättning som görs i steg 2 fördelas till nämnderna i ett resultatutjämnade syfte

Bilaga 3

Teknisk beskrivning av 3 % -modellen

Vid fördelning av medel tas endast hänsyn till ränte- och avskrivningskostnader knutna till anslagsfinansierad verksamhet för lån som registrerats i lånereskontrant o m 2001-12-31. I modellen tas ej hänsyn till kostnader knutna till lokalprojekt med undantag för s.k. *-märkta projekt ¹.

Steg 1

I dispositionsplanen beräknas erforderlig mängd anslagsmedel till modellen. Avsättningen ur fakultetsanslaget respektive anslaget för grundutbildning görs i proportion till anslagens storlek.

Steg 2

För varje fakultetsnämnd beräknas vid årets slut de samlade ränte- och avskrivningskostnader som konterats mot anslagsfinansierad verksamhet.

Steg 3

Fakultetsnämnderna erhåller ett extra anslag svarande mot de totala räntekostnaderna samt för de avskrivningskostnader som överstiger 3 % av nämndens samlade tilldelning inom statsanslagen.

Med samlad tilldelning inom statsanslagen förstås i detta sammanhang följande medel:

Grundutbildning: medel erhållna genom avräkning av prestationer mot takbelopp, motsv.

Forskning och forskarutbildning: ”verksamhetsanslag” inkl anslag för studiestöd.

Kommentar: Modellen innebär att nämnderna bedöms kunna bära sina ”ordinarie” avskrivningskostnader inom ramen för övriga tilldelade anslagsmedel men att ett extra tillskott av medel ges vid större investeringar. För Humanistiska fakultetsnämnden har ”ribban” satts till 1% av de samlade statsanslagen för att ge extra stimulans till investeringar.

¹ *-märkta lokalprojekt avsåg de lokalprojekt som var beslutade före beslut om förändring av resursfördelningsprinciperna inför budgetåret 2003. De *-märkta lokalprojekten fick bibehålla den förmånliga tilldelningen via 3 %- modellen som gällde vid beslutstillfället.

Ekonomiska ”spelregler” – Förslag till komplettering av beslutsstruktur för Göteborgs universitet

Utgångspunkter

Styrelsen och rektor fastställde under 1997 riktlinjer för Organisation & beslutsstruktur vid universitetet. Dessa riktlinjer och delegationsregler gäller tills vidare, dock längst till och med 2000-06-30.

Ett av de viktigaste syftena med riktlinjerna och reglerna var att befästa den decentraliserade organisationsstrukturen, som lagts fast tidigare.

Fakultetsnämndernas roll i organisationen tydliggjordes genom att arbetsuppgifter och befogenheter samt ansvar för den totala verksamheten inom sina respektive ansvarsområden fastslogs. I samband med fastställandet av riktlinjerna uttalades att ”eftersom styrelsen kan komma att besluta om ytterligare förändringar i vissa arbetsrutiner och nya centrala bestämmelser kan komma att utfärdas är det sannolikt att innehållet i delegationsordningen kan förändras...”.

Det är väsentligt att understryka att huvudprincipen är en decentraliserad beslutsprocess.

I universitetets självvärdering påtalades den oklara ansvarsfördelningen och beslutsordningen i flera av fakultetsrapporterna och i praktiskt taget samtliga institutionsrapporter som inlämnades till rektor. Här efterlystes bland annat en samlad och bred översyn av organisationsprinciper och delegationsordning, i syfte att arbeta fram klara spelregler och tydlig ansvarsfördelning för olika typer av uppgifter och ärenden.

Detta framhålles också som ett väsentligt åtgärdsförslag i Högskoleverkets kvalitetsbedömning av universitetet.²

Här föreslås en precisering av ansvars- och beslutsordningen när det gäller vissa ekonomiska ”spelregler” inom universitetet. Dessa spelregler kommer ytterligare att preciseras och kompletteras i samband med universitetets planering inför år 2000 och åren därefter.

Förslag till beslut

Styrelsen beslutar att från och med budgetåret 1999 fastställa föreslagna ekonomiska ”spelregler”.

² ”Granskning och bedömning av kvalitetsarbetet vid Göteborgs universitet” sid 26 m fl

Budget och uppföljning – ekonomiska spelregler

Ungefär 65-70 procent av universitetets *finansiering* kommer från medel som riksdagen anvisar för varje år. Härtill kommer ca 30-35 procent från externa medel (bidragsintäkter och uppdragsmedel). Budgeten skall omfatta **hela** den beräknade finansieringen för nästkommande budgetår, liksom den beräknade resursförbrukningen, som *i princip ska balansera*.

I riksdagens anslagsbeslut anges planeringsförutsättningar för ytterligare två år och på samma sätt som i styrelsens verksamhetsplan planeras verksamheten i ett treårs perspektiv.

Utifrån verksamheten är en längre planeringshorisont än ett år naturlig. En förändring av t ex utbildningsutbudet tar, i allmänhet, tre till fyra år innan förändringen får fullt genomslag.

Samtidigt fokuserar såväl regering och riksdag som vi själva på en budgetstyrning i ett ett-års perspektiv. Denna dualism mellan det kortare och det längre perspektivet motiverar i sig tydliga och ansvarsfulla ”spelregler” mellan styrelsen och fakultetsnämnderna.

Med dessa utgångspunkter och motiv föreslås nedan angivna ekonomiska ”spelregler” att gälla från och med budgetåret 1999.

- Nämnd/motsvarande skall, inom de mål och riktlinjer som fastställs av styrelsen, utföra en god och effektiv verksamhet.
- Institution/motsvarande skall upprätta en intern budget. Dessa institutionsbudgetar skall sammanställas till en samlad och total budget för fakultetsområdet/motsvarande. Denna budget fastställs av berörd fakultetsnämnd/motsvarande.

Anmärkning

Fakultetsnämnd/motsvarande förutsätts ha en tydlig och aktiv dialog med berörda institutioner/motsvarande så att ett eventuellt ianspråktagande av ett balanserat kapital följer medgiven och planerad dispositionsrätt samt att beräknade externa medel är på en realistisk nivå.

- Universitetsstyrelsen fastställer årligen den totala budgeten för universitetet.
- I samband med att fakultetens/motsvarande årsredovisning upprättas och det ekonomiska resultatet föreligger skall en bokslutsberedning genomföras. I samband med bokslutsberedningen fastställs av rektor fakultetens/ motsv. balanserade kapital. Denna beredning skall vara genomförd innan mars månads utgång.
- Överskott överföres i sin helhet, förutsatt att fakulteten/motsvarande genomfört en verksamhet i enlighet med beslutade mål och riktlinjer.
- Underskott överföres i sin helhet och skall täckas genom disposition av tidigare års ackumulerade överskott eller genom omedelbara åtgärder under det kommande budgetåret.

Anmärkning

I enlighet med vad som redovisades på styrelsens sammanträde 1998-05-29 och i samband med universitetets Delårsrapport per 980630 (intern uppföljning), har ett antal fakultetsnämnder medgivits "återbetalningsplaner" med en längre tidsperiod än kommande budgetår. De åtgärdsprogram som redovisats medger således ett avsteg från kravet på omedelbara åtgärder. Detta krav gäller dock för eventuella ytterligare uppkomna underskott.

- Om fakultet/motsvarande planerar att disponera balanserat kapital under efterföljande budgetår skall förslag härom underställas universitetsstyrelsen, senast i samband med att fakulteten/motsvarande redovisar intern uppföljning per 30/9. Ändamålet med dispositionen skall framgå av förslaget. En definitiv dispositionsrätt förutsätter att det beräknade årsresultatet i den interna uppföljningen, i stort, överensstämmer med det slutliga årsresultatet.
- Fakultetsnämnderna skall kvartalsvis genomföra uppföljningar och redovisa bedömningar av fakultetens ekonomiska resultat (prognos) för budgetåret. Vid första och tredje kvartalet genomförs mera översiktliga interna uppföljningar, medan vid andra kvartalet (delårsrapport per juni) genomförs en mera fördjupad analys och bedömning.

I samband med framtagandet av verksamhetsplanen för perioden 2007-2009 och nya principer för resursfördelning och kostnadsdebiteringar inför budgetåret 2007, kommer dessa "ekonomiska spelregler" att ses över.

Hanteringsregler för investeringar och lokalprojekt

Syfte

Rektor beslutade 2002-02-05 att upprättade hanteringsregler för investeringar och lokalprojekt skulle tillämpas från och med budgetåret 2002. I föreliggande promemoria³ görs vissa kompletteringar, anpassningar och förtydliganden.

Syftet med promemorian är att samla och tydliggöra hanteringsregler för investeringsverksamheten inom Göteborgs universitet. I promemorian beskrivs hur investeringar finansieras, hur anläggningstillgångar definieras, hur investeringsprocessen går till och vad som ingår i ett lokalprojekt samt kopplingen mellan investeringar och anslagsfördelningen mm.

Allmänt

Regeringen styr universitetets årliga investeringsutrymme genom den låneram som anges i regleringsbrevet för respektive budgetår.

Utifrån låneramen sker en fördelning av investeringsramar på fakultetsnämnderna/motsv. och övrig verksamhet. Rektor fastställer årligen investeringsramar (lånefinansierade) för nämnderna/motsvarande.

Investeringar i anläggningstillgångar har stor betydelse för resursanvändningen inom universitetet. Ett investeringsbeslut påverkar den löpande ekonomin under åtminstone 3-10 år genom de kapitalkostnader (avskrivningar och låneräntor) som blir följderna av beslutet.

En allt större del av universitetets samlade årliga resursförbrukning faller på kostnader för amorteringar av lån (avskrivningar). Under perioden 1997-2002 har dessa kostnader ökat från 142 mkr (1997) till beräknat 208 mkr för budgetåret 2002. En ökning med 66 mkr eller 46 procent. Under samma tidsperiod har universitetets samlade finansieringsförmåga (årliga intäkter) ökat från 2 889 mkr (1997) till beräknat 3 954 mkr för budgetåret 2002. En ökning med 1 065 mkr eller 36 procent. Både i absoluta som i relativa termer tar således kostnaderna för avskrivningar och räntor en allt större del av universitetets samlade intäkter i anspråk.

Ökade kostnader för investeringsverksamheten inkl. kostnader för lokaler har inneburit att anslagsfinansieringen genom de s.k. 3%- och 23%-modellerna relativt sett minskar från och med budgetåret 2002.

Finansiering av investeringar

Kapitalförsörjningsförordningen (SFS 1996:1188) reglerar formerna för finansiering av investeringar i anläggningstillgångar. Enligt förordningen och rektors beslut 1995-10-10 skall investeringar finansieras med lån hos

³ Beslutad av rektor 2003-12-02

Riksgäldskontoret. Detta gäller såväl för investeringar där kapitalkostnaden (avskrivning och låneränta) skall täckas av *statsanslag* som för investeringar där kapitalkostnaden skall täckas av forskningsbidrag från ett *statligt forskningsråd* eller *annan statlig myndighet*⁴ samt även för investeringar där kostnaderna skall täckas av *uppdragsmedel* (uppdragsutbildning, uppdragsforskning, försäljningsverksamhet).

Undantag från lånefinansiering gäller enbart när *gåva/bidrag* från icke-statlig givare erhållits för att finansiera en investering (s.k. egenfinansiering). Det skall tydligt framgå av kontraktet att gåvan/bidraget avser investeringar. Dessa investeringar sker utöver de investeringsramar som fastställts för nämnderna/motsvarande. I de fall en investering med egenfinansiering får lokalmässiga konsekvenser skall Fastighetsavdelningen underrättas när kontraktet upprättas. Enligt de riktlinjer som gäller från och med 2001-07-01 för s.k. full kostnadstäckning inom externfinansierade verksamheter är schablonpåslagen (sk förvaltningsavgift) för indirekta kostnader för bidragsprojekt gällande utrustning maximerat till 50 000 kronor⁵. Eftersom större utrustningsprojekt ofta kan få lokalkonsekvenser är det väsentligt att kostnaderna för dessa beräknas och upptas som en del av det sökta bidragsbeloppet.

Finansieringen av investeringar kan schematiskt uppdelas i:

- Lånefinansierade
- Lånefinansierade med s.k. direktbelastning
- Egenfinansierade (särskilda villkor)

För de lånefinansierade investeringarna lämnas bidrag till täckningen av kapitalkostnaderna genom den s.k. 3 % -modellen (se nedan) och för förbättringsutgifter i annans fastighet genom den sk 23%-modellen (se nedan).

Anläggningstillgångar

En investering innebär att universitetet anskaffar en anläggningstillgång.

En anläggningstillgång definieras som en utrustning eller inventarier avsedda för *stadigvarande bruk* och med en ekonomisk livslängd på *minst tre år* samt med ett anskaffningspris på *lägst 10 000 kronor* (exkl. moms). Det samma gäller för *förbättrings- och anpassningsutgifter i fastigheter/anläggningar*, i de fall detta förekommer.

En anläggningstillgång behöver inte lånefinansieras om bidrag som mottagits från en *icke-statlig givare*, svarar för *bela* finansieringen. Räcker inte bidraget till detta skall lån tas upp för hela anskaffningen. Bidrag från flera

⁴ Om bidragsmedel erhålles i förskott eller i tolfedelar kan ett s.k. direktbelastande lån upptas. Härigenom belastas forskningsprojektet med hela investeringsbeloppet direkt. Se ytterligare i Ekonomihandboken, Kap 7.

⁵ From 2003-01-01 har i överenskommelse inom SUHF föreslagits 60 000:–.

icke-statliga givare kan läggas ihop för att svara för hela finansieringen. Se ovan om sk egenfinansierade investeringar.

Den ekonomiska livslängden avspeglas genom den *avskrivningsplan* som fastställs. Regler för avskrivningstider finns angivna i Ekonomihandboken, kap. 7.

Avskrivningsplanen skall överensstämma med lånets löptid dvs. en avskrivningstid på 5 år motsvarar en lånetid på samma tid så att avskrivningar och amorteringar är lika.

Vad är en anläggningstillgång?

En anläggningstillgång kan vara finansiell, materiell eller immateriell.

- Aktier, andelar, obligationer och andra värdepapper är finansiella tillgångar
- Tekniska anläggningar, maskiner, transportmedel och inventarier med en beräknad livslängd som uppgår till lägst tre år är materiella tillgångar
- Förbättringsutgifter på annans fastighet samt mark, markanläggningar, byggnader samt fast egendom i övrigt är också materiella tillgångar
- Utgifter för större utvecklingsarbete och liknande arbeten (t ex datorprogram) och som är av väsentligt värde för verksamheten under kommande år får redovisas som immateriell tillgång

Anläggningsredovisning

Anläggningstillgångarna redovisas i anläggningsreskontran. Denna skall innehålla samtliga tillgångar som ingår i universitetets verksamhet. Anläggningsreskontran skall ge:

- underlag till redovisningen vad avser tillgångarnas anskaffningsvärde och löpande värdeminskning. Detta innebär att anläggningsreskontran initierar månatliga avskrivningar, vilka ska spegla resursförbrukningen (kostnaden) för verksamhetens nyttjande av investeringen/tillgången.
- underlag till ett anläggningsregister.

I vissa fall skall en anläggningstillgång som är under uppbyggnad bokföras som *pågående nyanläggning*. För att detta skall ske måste uppbyggnaden uppgå till minst 10 mkr och tidsmässigt vara över ett budgetårsskifte. Detta gäller oavsett hur anläggningstillgången finansieras. I normalfallet upptas lån och påbörjas avskrivningar för en pågående nyanläggning när den är färdigställd.

För att bokföringen för pågående nyanläggningar skall bli korrekt måste respektive fakultetskansli kontaktas.

I de fall investeringar i anläggningstillgångar har gjorts hos annan högskola/motsvarande som universitetet samverkar med och som fakultetsnämnd/motsvarande erlägger ersättning för dessa anläggningars nyttjande skall en förteckning upprättas som redovisar dessa anläggningstillgångars

anskaffningsvärde, avskrivningsplan och fördelning av kapitalkostnader mellan universitetet och samverkanspartnern.

Inventering av anläggningstillgångar mm

Anläggningstillgångarna skall årligen inventeras. Ett inventeringsprotokoll skall upprättas. Resultatet av inventeringen skall uppdatera anläggningsregistret.

Regler för inventarieföring, märkning av stödbegärlig utrustning samt utrangering och extern försäljning av anläggningstillgångar redovisas utförligt i Ekonomihandboken, kap. 7.

Investeringsprocessen

Universitetets investeringsbehov kan uppdelas i:

- ersättningsanskaffningar
- nyinvesteringar i utrustning och lös inredning
- lokalprojekt

Behovet av ersättningsanskaffningar eller reinvesteringar påverkas av tidigare perioders investeringar och på de avskrivningstider som tillämpats. Reinvesteringar innebär att verksamheten ersätter tidigare investeringar där den ekonomiska och tekniska livslängden löpt ut. Ersättningsanskaffningar för skador, stölder mm räknas också hit.

Nyinvesteringar i utrustning och lös inredning är beroende av styrande beslut och prioriteringar av styrelse och fakultetsnämnder/motsvarande. Utrymmet för nyinvesteringar måste sammankopplas med verksamhetens långsiktiga ekonomiska utrymme och verksamhetsuppdraget från styrelsen. Ofta finns det ett samband mellan ett lokalprojekt och nyinvesteringar i utrustning och lös inredning.

Nyinvesteringar och reinvesteringar av lånefinansierad utrustning och lös inredning hanteras inom nämndernas investeringsramar. I investeringskalkylen har en beräknad fördelning av de planerade investeringarna gjorts på deras förväntade livslängd och amorteringstid (3, 5, 7 eller längre än 7 år).

Med lokalprojekt avses samtliga projekt som påverkar lokalkostnaderna. Dessa kan påverkas genom:

- investeringar i egen eller annans fastighet
- förändringar i inhyrningen
- genom en av fastighetsägaren finansierad åtgärd som medför förändrad hyresnivå

Lokalprojekten finns förtecknade i *lokalplanen*. Projekten, som bl a innefattar investeringar i egna eller andras fastigheter, har stor betydelse för

investeringsplaneringen. Investeringarna i egna och andras fastigheter samordnas och hanteras hos Fastighetsavdelningen efter samråd och samverkan med berörda fakultetsnämnder/motsvarande. Principer för vad som ingår i ett lokalprojekt redovisas nedan.

Universitetet redovisar årligen i *budgetunderlaget*⁶ till regeringen det beräknade behovet av investeringar i anläggningstillgångar och som en följd härav universitetets behov av låneram för de lånefinansierade investeringarna. I budgetunderlaget skall även redovisas en lokalplan för den planeringsperiod som budgetunderlaget omfattar. Nämnderna redovisar sina beräknade investeringsbehov för kommande period till universitetsförvaltningen i det budgetmaterial som inlämnas i mitten av november. Budgetunderlaget bereds inom förvaltningen under januari månad och beslutas av universitetsstyrelsen på sammanträdet i februari.

Lokalplanen revideras årligen. Underlag till revideringarna inhämtas från nämnderna och bereds av universitetsförvaltningen för beslut i universitetsstyrelsen på sammanträdet i december.

Dessa underlag stäms av senast i maj månad och ligger sedan till grund för beräkningen av anslagsfördelningen genom 23 % - modellen.

Principer för hantering av fast inredning och utrustning i lokalprojekt

Rektorsämbetet, genom Fastighetsavdelningen, svarar för investeringar i **fast** inredning i universitetets lokaler. Såsom fast inredning och utrustning räknas:

- skyddsventilerad inredning, t ex dragskåp, dragbänkar, kemikalieskåp
- fast monterad laboratorieutrustning
- diskbänkar
- förvaringsskåp
- väggfasta hyllor
- fast inredning i pausrum inkl kyl/frys och diskmaskin men ej mikro
- fast monterade stolar, bänkar och bord i lärosalar
- fasta OH-dukar, skrivtavlor och filmdukar
- fasta installationer för tele/data inkl normal aktiv utrustning
- kortläsare
- skyltning
- larm i form av skalskydd

⁶ Enligt Förordning om årsredovisning och budgetunderlag (FÅB). Budgetunderlaget omfattar en tre års period (t ex 2006-2008)

- evakueringskostnader inkl flyttkostnader
- konsultkostnader och projektledning

Kostnader för dessa investeringar (avskrivningar och räntor) debiteras nämnderna som "intern lokalhyra" och ingår därmed som beräkningsunderlag i **23 %** - modellen.

All ekonomi kopplad till lokalprojekt planeras och hanteras av Fastighetsavdelningen. Avdelningen redovisar kvartalsvis utfall och prognos till berörda nämnder.

All övrig lös inredning och utrustning finansieras inom nämndernas investeringsramar. **Exempel** på detta är.

- stolar och övrig lös inredning i laboratorier
- kontorsmöbler
- gardiner
- lös inredning till undervisningslokaler, konferens- och personalrum
- konsulter
- projektledning
- kyl/frys för laboratorier #
- specialfrysar #
- maskiner #
- lös laboratorieutrustning #
- datorer #
- AV-utrustning #
- övriga larm förutom skalskydd #

Dessa investeringar, kopplade till lokalprojekten, planeras och hanteras av Fastighetsavdelningen. Detta gäller **inte** #-märkt utrustning (se ovan). Sådana investeringar planeras och hanteras av nämnderna själva och ingår således inte i lokalprojekten/lokalplanen.

En mera detaljerad beskrivning av hanteringen av ekonomin i lokalprojekten redovisas i bilaga A.

Koppling mellan investeringar och anslagsfördelning

I de anslag som universitetet erhåller från staten för grundutbildning och för forskning och forskarutbildning ingår medel för hyror och för kapitalkostnader pga. investeringar. Universitetsstyrelsen har beslutat att avsätta motsvarande medel ur anslagen och fördela dem till fakultetsnämnderna genom två olika fördelningsmodeller, de s.k. 23 % - och 3 % -modellerna.

Fördelningen genom 23 % -modellen har t o m bå 2000 varit baserad på nämndernas lokalkostnader exklusive kapitalkostnader för investeringar i lokalprojekt. Sådana kostnader har i stället beaktats i 3 % -modellen där fördelningen varit baserad på kapitalkostnaden för samtliga investeringar inom anslagsfinansierad verksamhet.

Styrelsen har dock beslutat att förändra 23 % - och 3 % -modellen från och med budgetåret 2001. En av förändringarna är att vad gäller investeringar i "lös" inredning och utrustning så betraktas i 3 % -modellen fortsättningsvis endast kapitalkostnaden för investeringar gjorda till och med budgetåret 2000, med undantag för sk *-märkta lokalprojekt. Investeringar knutna till investering i egna eller andras fastigheter inkluderas i den totala lokalkostnaden i beräkningsunderlaget till 23 % -modellen.

För att denna förändring inte skall få retroaktiva effekter inräknas dock investeringskostnader för *tidigare beslutade och/ eller pågående lokalprojekt*, s.k. *-märkta lokalprojekt, även framgent i 3 % -modellen. Vid rektors beslut om fördelning av investeringsramar på nämnderna för de olika budgetåren framgår vilka lokalprojekt som avses.

Teknisk beskrivning av modellerna ges i bilagorna 2 och 3.

Reglering av kapitalkostnader knutna till investeringar i lokalprojekt vid avflyttning ur lokaler

För de investeringar som görs är respektive fakultetsnämnd ansvarig för de uppkomna kapitalkostnaderna. Detta innebär att en reglering av ansvar i samband med avflyttning från lokaler måste göras.

	Avflyttning pga. beslut av rektor/styrelse	Avflyttning initierad av nämnden
"Fast investering" enligt definition i föreliggande dokument dvs. i princip de investeringar som beaktas i 23 % -modellen ("följer lokalen").	Kapitalkostnaden övertas av rektorsämbetet. Överföres ev. därefter, helt eller delvis, till "inflyttande" nämnd eller till ny extern hyresgäst (andrahandsuthyrning) eller till hyresvärden.	Kapitalkostnaden kvarliggert vid avflyttande nämnd om ej ev. "inflyttande" nämnd, helt eller delvis, utnyttjar investeringarna, alt övertas av rektorsämbetet, alt övertas av extern hyresgäst (andrahandsuthyrning) alt övertas av hyresvärden.

Övriga investeringar dvs. i princip de investeringar som beaktas i 3%-modellen ("lösa investeringsobjekt")	Kapitalkostnaden för de investeringsobjekt som kvarstannar i lokalen övertas av rektorsämbetet. Överföres ev. därefter, helt eller delvis, till "inflyttande" nämnd eller till ny extern hyresgäst (andrahandsuthyrning) eller till hyresvärden.	Kapitalkostnaden för de investeringsobjekt som kvarstannar i lokalen kvarliggert vid avflyttande nämnd om ej ev. "inflyttande" nämnd, helt eller delvis, utnyttjar investeringarna, alt övertas av rektorsämbetet, alt övertas av extern hyresgäst (andrahandsuthyrning) alt övertas av hyresvärden.
--	--	--

Uppföljning av investeringar

Investeringsverksamheten skall följas upp löpande. I samband med varje kvartalsuppföljning skall de lånefinansierade investeringarna redovisas med utfallet för perioden fr.o.m. 1 januari t o m aktuell kvartalsmånad samt med en beräknad prognos över årsutfallet.

Investeringsramar för lånefinansierade investeringar får inte överskrida tilldelad total ram.

Kapitalkostnader (avskrivningar och räntekostnader) redovisas i normalfallet månaden efter det anskaffningsutgiften redovisas i anläggningsredovisningen. Detta innebär t ex att för en anskaffningsutgift i december (investeringen genomförs) redovisas kapitalkostnaden i januari.

Bilaga 5, bil A

Redovisning och hantering av lokalprojekt

1. Investeringar i lokalprojekt enligt 3 % samt 23 % modellerna

Alla fakturor, jämte kostnader för projektledning mm som avser investeringar i 3 % projekt som är *-märkta ⁷ bokförs och betalas av Fastighetsavdelningen (FA). Dessa fakturor samlas upp och debiteras respektive fakultetsnämnd när projektet är färdigt. Fakulteterna aktiverar då anläggningen och tar upp lån för den.

För stora projekt som löper över flera år kan det bli aktuellt att debitera a conto, eventuellt i slutet av varje år. Detta ska bedömas från fall till fall. Projektet delaktiveras därigenom innan det slutförts.

23 % investeringar, jämte kostnader för projektledning mm bokförs och betalas av FA. När projektet är färdigt aktiverar FA investeringen samt tar upp lån för den. FA ska som underlag till budget för kommande år lämna en prognos till Planeringsavdelningen och till Ekonomiavdelningen vilket kvartal FA beräknar att aktivera investeringar i pågående 23 % projekt.

Kapitalkostnaden för 23 % investeringar, som FA aktiverat och tagit upp lån för samt beräknad kapitalkostnad för projekt som kommer att avslutas under året adderas till den hyreskostnad som FA betalar till externa hyresvärdar och utgör den interna totala lokalkostnad som FA ska debitera fakulteterna. Kapitalkostnaden, och därmed lokalkostnaden, minskar successivt i takt med att lånet amorteras.

Utöver detta debiteras fakulteterna för de verkliga driftskostnaderna som betalas av FA.

2. Projektuppföljning

FA ansvarar för projektuppföljning av pågående lokalprojekt. Kvartalsvis ska den upparbetade kostnaden för ett projekt rapporteras till fakulteterna.

En detaljerad projektuppföljning görs i Excel där varje faktura registreras på olika konto för t.ex. projektledning, konsulter, byggentreprenad m.m.

Ansvar- och arbetsfördelningen i lokalprojekt och investeringsverksamheten redovisas schematiskt i **bilaga A1**.

⁷ *-märkta i lokalplanen innebär att beslut om investeringen i lokalprojektet tagits före bå 2001

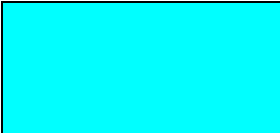
Projekt - ansvar och arbetsfördelning

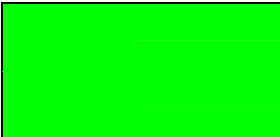
Bygg	Fast inredning och utrustning	Övrig (lös) inredning
	Belånas av FA. Hyra från FA.	Belånas av fakulteten
Hyra från fastighetsägaren via FA.		Lös utrustning och maskiner
		Belånas av fakulteten

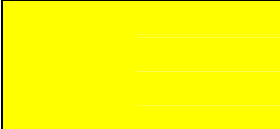
Hyror enligt 23 % modellen

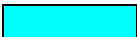

Bekostas av nämnderna

Gränsdragning mellan   enligt hanteringsreglerna

 FA ansvarar för budget. Upprättas på underlag från fakulteten.
FA sköter betalningar, uppföljningar, myndighetskrav, säkerhet, miljö mm
FA redovisar vid projektets slut, belånar och debiterar kostnaderna som en tilläggshyra.

 FA ansvarar för budget. Upprättas på underlag från fakulteten.
FA sköter upphandlingar, betalningar, uppföljningar, myndighetskrav, säkerhet, miljö mm
FA redovisar vid projektets slut kostnader till fakulteten.
Fakulteten belånar.

 Fakulteten ansvarar för budget, upphandlingar, betalningar mm
FA samordnar så att utrustning och maskiner integreras i projekteringen.

I lokalplanen redovisas endast och och

OBS! att och skall tas med i resp. fakultets budget!

Sakordsregister					
	B			P	
beslutsstruktur		17		planering och uppföljning	3
budgetering		7		prestationsgrad	12
budgetunderlag		3		prislapp	13
	H			R	
hanteringsregler				regleringsbrev	3
investeringar och lokalprojekt		20		S	
helårsprestation		4, 12		spelregler	
helårsstudent		4, 12		ekonomiska spelregler	17
	K			T	
Kapitalförsörjningsförordningen		6		takbelopp	4, 12, 13
	L			TUA-anslag	4
lokalkostnader				U	
tilldelning		8		uppföljning	19
lokalplan		8		utbildningsuppdrag	12
LUA-anslag		4		V	
	N			verksamhetsplanering	7
nyinvestering		16			